

СЕКЦІЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ, ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

УДК 332.3

*А.С. Трифонова, студентка гр. 201-БЗ
Г.І.Шарий, д.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

РУШІЙНІ СИЛИ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ІНВАЙРОНМЕНТАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА

Вчені світу розпочали пошук методик та механізмів впливу на виробництво, споживання і ментальність людства, щоб подолати загрози і сучасні екологічні геополітичні виклики. Особливе місце належить вченим у сфері земельної економіки. Адже тільки дієві стимули і економічні санкції можуть формувати інвайронментальне безпечне середовище розвитку людства.

Адам Сміт у дослідженнях про природу та причини добробуту націй вперше сформулював концепцію вільного ринку, коли через власний інтерес виграють усі. «Невидима рука ринку» реалізована в тріаді земля, праця, капітал є класичним фундаментом теорій. Особливу значимість природних ресурсів і землі підкреслив Д.Рікардо у теорії ренти.

У 1990 роках неокласики і інституціоналісти сформували новітню теорію зростання – п'ятий основний підхід, де держава грає важливу роль в процесі економічного розвитку. Тобто, якщо в 1980 роках четвертий підхід вважав причиною економічних проблем втручання держави то п'ятий, це втручання виправдав.

В останні роки вчені все більше звертаються в еколого-економічну сферу, так Клод Пинар (Канада) – відстоюючи теорію інституціональних договорів розвиває економічні школи в сфері природокористування, а особливо водокористування і землекористування.

Перша жінка, Нобелівський лауреат в економіці Елінор Остром (2009), сформували оптимальний інституційний механізм управління природними ресурсами і спільно з Олівером Уільямсоном (2009) - представником нового інституціоналізму – побудували модель управління, де екологічні ресурси використовуються без приватизації, без одержавлення, а напряду «людина-природа». Приватизація землі розглядається, як головний абсурд економічних відносин людства.

Вчені на чолі з М. Ширлі президентом інституту Р. Коуза вивчають виключно питання ресурсопостачання і еколого-економічного регулювання, в цей же час вплив природних ресурсів на інститути також дали світу «теорію ресурсного прокляття».

Особлива цінність окремих економічних теорій, економічних шкіл, аналізу в економіці, визначена тим, що різні народи і країни проживають в різному економічному сьогоденні, тобто їхнє економічне життя проходить в різних економічних часових періодах, але екологічне життя проходить в екологічному сьогоденні. Особливо стосовно обмеженості земельного ресурсу.

Вчення про біосферу та ноосферу академіка В.І. Вернадського започаткували економічну революцію суспільної свідомості і привели людство до інвайронменталогії, що породила інвайронменталізм, як соціальний екологічний рух. Держави не можуть його ігнорувати і формуючи парадигму соціально-відповідального управління, враховуючи обмеженість природних ресурсів формують елементи інвайронментальної безпеки та інвайронментальні економічні системи своїх країн. Інвайронменталізм відображає не тільки необхідність врахування обмеженості природних ресурсів, а й вимагає врахування маркетингом негативного впливу на природу, коли споживання збільшується ігноруючи негативні наслідки для довкілля. Маркетинг також повинен бути екологічний.

У світі формується механізм новітнього «вуглецевого» податку, що суттєво змінює економічне життя у сфері споживання, виробництва і змінить економічні механізми, пріоритети і економічну системи. Але одним із головних досягнень є ідея органічного землеробства реалізована Семеном Антонцем. Землеустрій повинен підтримувати регуляторний вплив на господарюючу систему, або окремих об'єкт, без якого економічна ситуація тільки погіршуватиметься, а економічна система впадатиме в стан хаосу і природної та економічної ентропії, особливо в сфері охорони земель. Необхідно сформувати світову та державну економічну систему земельних стимулів і санкцій та еколого-економічних нормативів, вуглецевого податку, проводити планову ревіталізацію штучних об'єктів та антропогенних ландшафтів, включаючи стимулювання органічного землеробства та зеленої промисловості, як новітній світовий тренд розвитку людства.

До країн агресорів, як військових так і екологічних, які знищують природньо-ресурсний потенціал планети, а особливо земельний ресурс сусідніх країн, басейни рік, морів і океанів необхідно накладати світові економічні санкції, які не тільки компенсують і зупинять шкоду ноосфері, а і змусять агресора відновити природньо-ресурсний баланс екосистем.

Література

1. Мешко І.М. *Історія економічних вчень: Основні течії західноєвропейської та американської економічної думки* : Навч. посібн. – Київ: Вища шк. 1994. – 175 с.
2. Ross Ian Simpson. *The Life of Adam Smith* – Oxford University Press, 2010.
3. Вернадський В.І. *Хімічна будова біосфери землі та її оточення* / НАН України. – К., 2012. – 507с. – (Вибрані наукові праці академіка В.І.Вернадського. Т. 3).